

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Gazdák jótevőinek halála.

A magyar gazdák gyászolnak. Két kiváló szakembert aratott le a halál. Székács Elemér és Baross László költöztek el az élők sorából. Haláluk mérhetetlen és pótolhatatlan veszteséget jelent nemcsak a magyar gazdatársadalomra, hanem a világ minden haladni akaró gazdájára nézve is, mert olyan téren

tést és ezzel megalapozta a magyar növénysejlesztő munka elindulását. Élete végéig ez volt legkedvesebb és legfontosabb munkaköre. Az általa nemesített Székács-buza világhíretté tett szert. A Székács-buza biztosította a buza-termelőnek, hogy nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is olyan búzát tudtak ter-

Baross László

Székács Elemér.

fejlesztettek ki munkásságot, amelynek mezőgazdasági nézőpontból egyetemes jelentősége van.

Székács Elemér egész életét a mezőgazdaság fejlesztésének szentelte. A gazdatiszti pályán indult el és mint gyakorlati ember, mindig a gyakorlatnak élt. Gyakorlati téren dolgozott és ezért munkásságának eredményeit minden gyakorlati gazda ismerte és alkalmazta. Székács kezdte el nálunk a buzanemesi-

melni, amely a világpiacon a legjobb minőségű búzákkal is felvette a versenyt. Székács Elemér növénysejlesztő munkáját 1906-ban kezdte meg egy Timis-megyei gazdaságban. A Tisza-vidéki búzából nemesítette ki a Székács-buzát. Más gazdasági növényekkel is foglalkozott és árpát, zabot, lent és kukoricát nemesített. Nagy irodalmi munkássága tanuskodik arról, hogy a mező-

gazdálkodás minden terén érdemes és áldásos munkát fejtett ki. Ez magyarítja meg a nagy népszerűséget, amelynek életében örvendett.

Baross László József királyi herceg uradalmában kezdte meg működését az alsóuthi gazdaságban. Nagy figyelmet szentelt a kiskisgazdák növénytermelésének és megállapította, hogy a kiskisgazdák által termelt kukorica és buza nem felelnek meg azoknak a kivánalmaknak, amelyeket a nagy gazdasági verseny parancsolólag megkövetel.

Igy határozta el, hogy növénynevelési munkába kezd. Működésének első eredménye a bányai nemesített kukorica volt. Ezzel megkezdődött a korai érésű kukoricák bevonulása a magyar növénytermelésbe. Baross László áldásos működése a kukorica nemesítése terén főképpen azzal jellemezhető, hogy olyan kukoricát adott a gazdáknak, amely rendszeresen beért és olyan korán lehetett törni, hogy a kukorica után következő őszi talajművelési munkálatokat idejében el tudták végezni a gazdák.

Legnagyobb sikerét Baross László is a buzanemesítés terén érte el. Arra törekedett, hogy olyan fagy és rozsdálló buzát állítson elő, amelynek minősége is kiváló. A világháború előtt és a világháború alatt nem tudott nemesített buzája olyan méltánylásra szert tenni, mint amilyent megérdemelt volna. A világháború után azonban kiderült, hogy minőségénél fogva a világ legjobb buzái mellé állítható. A buzaértékesítési világversenyben, amelyet Amerikában rendeztek, a bányai buza első díjat nyert.

Székhács Elemér és Baross László halála tehát pótolhatatlan veszteséget jelent a magyar gazdatársadalomra nézve. Aratás tájékan ragadta el őket a halál, néhány héttel azelőtt, hogy ezer és ezer gazda fogja áldani nevüket azért, hogy munkásságuk során olyan buzával ajándékozták meg őket, amely a gondos és szorgalmas gazda számára aranyat jelent. A két elhunyt gazda olyan emléket állított magának életében, amely mindennél jobban biztosítja emlékükhöz a halál után való fennmaradását.

Hetven éves Horthy kormányzó.

Magyarország kormányzója, nagybányai vitéz Horthy Miklós ezekben a napokban töltötte be életének hetvenedik évét. Ebből az alkalomból Magyarországon nagy ünnepségeket rendeztek. Egyházak, a törvényhozás két háza, társadalmi, gazdasági és művelődési egyesületek egyaránt kifejezték szerencsekívánataikat. De külföldön is megnyilvánult a rokonzás Horthy kormányzó személye iránt. Méltatják mint katonát, aki az osztrák-magyar monarchia tengeri haderejét nem egy ütközetben vezette győzelemre. S méltatják mint államférfit, aki hazáját kiemelte az összeomlás zűrzavaraiból, de a rendezés munkája után nem teremtett diktatúrát, hanem azon volt, hogy Magyarország ezeréves alkotmánya megint erőre kapjon. A mai politikai válságok között is úgy tekintenek rá, mint aki hazájának legfőbb hatalmát a legméltóbban képviseli.

Külföld.

Nagy győzelmet arattak a spanyol nemzeti csapatok. A spanyol nemzeti csapatok az összevont köztársasági hadsereg legkiválóbb csapataira súlyos vereséget mértek. A győzelmes nemzetiek elfoglalták Kastellon, földközi-tengeri kikötő várost és ezzel jelentősen kiszélesítették arcvonalukat a Földközi tenger mentén. A nemzeti csapatok rövidesen támadást indítanak Valencia ellen. A köztársaságiak már meg is kezdték Valencia kiürítését. Kastellon elfoglalásán kívül az arcvonal több szakaszán érték el a nemzeti csapatok jelentős sikereket.

A nemzeti csapatok győzelmével a spanyol helyzet fordulóponthoz jutott. Jelenleg Spanyolország 50 tartományából 37 kerület a nemzetiek kezére. Ennek hatása alatt a spanyol kérdés megint a nemzetközi politika érdeklődésének előterébe került. Anglia sürgősen meg akarja oldani a spanyol kérdést. Tekintettel arra, hogy a spanyol csapatokban küzdő önkéntesek hazaszállítása is megkezdődött, nagy mértékben enyhült a nemzetközi feszültség. A nagyhatalmak Spanyolországnak Franciaország felé eső határát rövidesen tényleg elzárhatják s a küzdő spanyol feleknek elismerhetik hadviselői jogát. Ha ez bekövetkeznék, a spanyol kérdés rövidesen megoldódik. Anglia és az európai nagyhatalmak ezután fokozottabb figyelmet fordíthatnának a csehszlovákiai kérdés megoldására, amely Európának másik nagyon kényes kérdése.

A legutóbb érkezett híradások szerint a köztársasági kor-

mány sürgős segítséget kért szovjet Oroszországtól és más államoktól. Általában úgy ítéli meg a helyzetet, hogy ha a köztársaságiak nem kapnak rövidesen jelentős külföldi segítséget, a spanyol háború sorsa a Franco javára véglegesen eldőlt. A francia határon át, Franciaország felé újból megkezdődött a köztársasági katonák menekülése.

Erődítések a cseh—német határon. Egy angol ujságban részletes leírás jelent meg a cseh határvidék erődítményeiről. Az ujság leírja, hogy 1600 kilométer hosszúságban Németország felől a francia erődítmény mintájára hatalmas erődítési rendszer van. Az erődítményeket a csehek francia mérnökök és vezérkari tisztek ellenőrzésével építették. A Németországból és Lengyelországból vezető utakat hatalmas vasbeton tömbökkel zárták el és csak annyi rést hagytak, hogy egy személygépkocsi haladhat át. A cseh határerődítményekben a föld alatt állandóan 70 ezer katona tartózkodik, ezt a számot azonban 24 óra leforgása alatt negyedmillióra lehet növelni. A földalatti erődítményekben vasúti vonalak is vannak és az ott tartózkodó katonaság hosszú időre el van látva élelemmel.

Kinai győzelem. Az előre nyomuló japán csapatok Kínában nagy veszedelembé kerültek. A kínaiak megnyitották a Sárga folyó gátjait és elárasztották azokat a területeket, amelyeken a japán hadsereg állott. A japán hadsereg az óriási víztömeg elől hanyatt-homlok menekült. Az elárasztott területen a japán harci kocsik nem tudtak tevékenységet kifejteni és a kínaiak rettentő vérengzést végeztek a japánok

között. A kínaiak a levegőben is fölénybe kerültek. A kínai síkernek azonban, mint előző cikkünkben közöljük rettentő árapott volt.

Elhalasztották a cseh—szudéta-német tárgyalásokat. Hodzsa, csehszlovák miniszterelnök közölte a szudéta-németek küldötteivel, hogy a cseh kormány még nem készítette el teljesen a törvénytervezetet, mely a kisebbségi kérdést rendezi. A tárgyalások ilyenformán halasztást szenvedtek. A kormány azonban hangoztatja, hogy a késedelem rövid lesz, mert a tervezetet rövidesen az egyes miniszterekkel is letárgyalják és sor kerülhet rövidesen a szudéta-németekkel való végleges tárgyalásokra.

Addig is, amíg a helyzet végleges tisztázás alá kerül, Hodzsa a nyelvhasználat jogának kérdéséről tárgyalt a szudéta-németek küldöttségével. Hitt szerint egységes közigazgatási tervezetet dolgoznának ki, amely valamennyi nemzetiségnek biztosítaná a szabad nyelvhasználatot és más szabadságjogokat. Ezzel kapcsolatban a külföldi ujságok megállapítják, hogy Csehszlovákia szándékai békés természetűek. Csehszlovákiában senki sem akar háborút. Ennek igazolásául a cseh hadügyminiszter nagyszabású békebeszédet mondott.

Az orosz tiszteknek csaknem fele „eltűnt“. A Szovjetországban rendezett úgynevezett „tisztogatás“ során a szovjet hadsereg tisztjeinek fele eltűnt. A tiszteket minden eljárás nélkül tüntették el és csak utólag derült ki, hogy a tiszteket agyonlőtték, vagy Szibériába szállították. A szovjet hadsereg főparancsnoka a katonai főiskolák még nem teljesen végzett

növendékei közül 10 ezer hadnagyot nevezett ki, hogy pótolja a „tisztogatás” során eltűnt tisztet.

Budapesten járt a német hadsereg vezérkari főnöke. Keitel Vilmos német tüzérségi tábornok, a német hadsereg vezérkari főnöke látogatást tett Budapesten. A tábornok megtekintette a magyar honvédség intézményeit és tárgyalt a magyar hadsereg vezetőivel.

Befejeződtek a cseh közigazgatási választások. A közigazgatási választások utolsó szakasza Csehországban aránylag nyugodtan folyt le. Voltak ugyan kisebb összetűzések és kilengések, azonban általában biztosítani tudták a rendet. A közigazgatási választásokból a német, szlovák és magyar pártok meg erősödve kerültek ki.

A magyar miniszterelnök határozott nyilatkozatot tett Magyarország rendjének biztosítására. Imrédy Béla, magyar miniszterelnök, a magyar frontarcosok Szövetségének nagygyűlésén beszédben foglalkozott Magyarország belső rendjének kérdésével. A magyar miniszterelnök kijelentette, hogy minden módon meg fogja akadályozni, hogy a nemzetet ingóványba vezessék.

Burgenland ügye a magyar parlamentben. A magyar parlamentben Csip József képviselő kifejtette, hogy az annak idején Ausztriához csatolt Burgenlandot Magyarország maga számára kéri. Németország ezt nem veheti rossznéven, mert ezt a területet a világháború utáni békeszerződések alkalmával azért csatolták Ausztriához, hogy Magyarország és Ausztria között vizzályt keltsenek. A ma-

gyar képviselő kifejtette, hogy reméli, miszerint Németország megértést fog tanúsítani Magyarország kívánságának kérdésében.

A kisebbségek érdekében Angliában felvetődött a gondolat, hogy nemzetközi kisebbségvédelmi értekezletet tartsanak. A nemzetközi értekezleten azok az államok vennének részt, amelyekben tömegesen élnek kisebbségek.

A francia kommunistáknak nem tetszik a francia kormány működése. A francia kommunisták egyik gyűlésén kifogásolták a francia kormány működését. A gyűlés elhatározta, hogy erélyes harcot indít annak érdekében, hogy a kormány teljesítse a kommunisták kívánságait.

Angol béketerv. Chamberlain, angol miniszterelnök tervezetet készített elő az időszerű, európai vitás kérdések megoldására. Chamberlain már hosszú idő óta tárgyal ebben az ügyben a nagyhatalmak londoni képviselőivel. Az angol miniszterelnök rendezni akarja az olasz-francia viszonyt és nyugvópontra akarja juttatni a Közép- és Kelet-európai helyzetet. Az angol miniszterelnök kezdeményezését különösen a spanyol és

csehszlovák helyzet teszik időszerűvé. Az angol közvélemény általános megalégedéssel fogadta Chamberlain kezdeményezését és bizik abban, hogy a tervet meg lehet valósítani.

Világértekezlet tartanak a zsidókérdés ügyében. Roosevelt elnök július közepére világértekezletet fog összehívni, hogy a zsidókkal kapcsolatos időszerű kérdéseket megtárgyalják. Eddig 30 európai és tengerentuli állam jelentette be részvételét. Az értekezletnek nagy gyakorlati jelentősége lesz, mert Németországot rá akarják bírni arra, egyezzen bele, hogy a kivándorló zsidók vagyonukból annyit vihessenek magukkal, amennyivel új életet kezdenek.

Szoros szövetség készül Jugoszlávia és Olaszország között. Olaszország és Jugoszlávia megbízottai Velencében fontos szerződés részleteit beszéltek meg. Hir szerint a szerződés a Berlin-Római tengely politikai gondolatai alapján állana és később csatlakozásra szólítanak fel Romániát, Bulgáriát, Görögországot és Törökországot. A nagyjelentőségű terv megvalósulása biztosítéka volna délkelet-Európa békés fejlődésének.

SZORAKOZTATÓ OLCSO REGÉNYEK

Tartally Ilona: A hegy esodája	}	darabonként 35.— lej
France Adine: Az arnóparti város		
Nagy Méda: Hét ős egy tavasz		
Rendl: A messzi út	}	darabonként 28.— lej
Gulácsy: Miniaturök		
Csathó: Ezernyolcszázhuszonöt		
Harsányi Zsolt: Liline		
Pekár: Amazon cárnők		
Surányi: Galleotti Marzio		

Kapható a Minervánál Cluj, Strada Regina Maria 1. szám.

A pénz előre beküldésénél csak 5 lej portót számítunk!

A nép gazdagodásának új forrásai.

Több, mint egy évtizeddel ezelőtt sokszor hangsúlyoztuk az ásványos vizeinknek nagy jelentőségét a megélhetésünk szempontjából. Több ízben mutattunk arra rá, hogy ne futkározzunk lidércfény gyanánt csalogató arany-, ezüst kincsek után, amikor itt van a kezünkben az igazi kincs, az ásványos vizeink alakjában.

Ujabban már feltűnő módon lehetett tapasztalni, mint azokat közben-közben jeleztük is, hogy a figyelem már annyira a mi gyógyhatású vizeink felé fordult, hogy alig képesek meglevő fürdőink a mindinkább erősödő áramot befogadni. Már az apró borvizes falvainkba is eljutnak a pihenést, gyógyulást keresők s bizony ezeknek a révén érezhető pénzszivárgás folyik falvaink felé.

Most ez alkalommal is e nagy kincsünk okos használatára hívjuk fel az érdekelt falvaink figyelmét.

Már hallunk róla, hogy a sok minden politikai zürzavar miatt Közép-Európa fürdőző közönségének nagy része, amely eddig az alpesi és tátrai fürdőket, üdülőtelepeket szekta ellepni, ma felénk, a sokkal változatosabb Ardeal felé törekszik.

Vigyázzunk, hogy ezt a nagymértékben meginduló érdeklődést okosan tudjuk kihasználni! Ne legyünk kapzsiak első sorban is, mert a mostani kísérlettől függ fürdőink, ásványvizeinknek egy olyan tüneményes fejlődése, amelyet általában nem is sejtettünk, csak az a pár ember gondolta és tudta, akik higgadt, tárgyilagos mérlegeléssel ismerték e téren való óriási gazdagságunkat, nemcsak európai, hanem a világ viszonylatában is!

Jól meg kell, hogy jegyezzük azt is, hogy a most nyugatról felénk irányuló közönség egy már fejlett fürdő kultúrával rendelkező terület igényeit hozza magával, amelyet mi jelenleg, — őszintén bevallhatjuk, — alig egy pár esetünket kivéve, nem igen tudunk kielégíteni. A helyzet súlyosságát növeli az is, hogy nemcsak a természeti körülmények voltak kedvezők, hanem egy olyan begyakorlott s jól nevelt fürdőszemélyzet szolgált ki,

amely a hosszú idők tapasztalata és gyakorlata alapján kellemessé tudta tenni előzékenységgel, tapintatosságával s szerény igényeivel a fürdőzők ottani tartózkodását!

Ezen a téren is vannak bizony nálunk jogosan megkívánható javítani valók!

A fürdők, községek vezetőségének kell most már résen lenniök. Közérdek, hogy az itt elhelyezkedni próbáló új közönséget most már örökre megfoglaljuk, idekössük, hogy kellemessé tegyük az itteni tartózkodását.

Ha nem tudjuk a nyugaton megszokott kényelmet biztosítani, de azt próbáljuk előzékenységgel, szeretetteljes fogadtatással s *főként olcsó árakkal pótolni*. Ha itt nálunk olcsóbban tud kijönni, akkor nem fog a kényelem nyugati színvonalának hiánya miatt panaszkodni s ha még is szót tesz valaki, annak megnyugtatóul szerényen, de önérettel említhetjük meg a mi kiváló gyógyhatású vizeinket és olcsó árainkat s bizony az előnyök okos felemlítését minden zugalódó értékelni fogja!

Mindamellettt bizunk abban, hogy a megindult forgalom ki fogja nyitani végre az eddig tartózkodó üzletemberek szemét is s a kapott hasznon mi is lassanként nagyobb és nagyobb kényelmet tudunk nyújtani vendégeinknek s így a félelmetes különbség lassanként el fog tűnni! Vigasztaljon minket az, hogy azok a nagy külföldi kényelmes fürdők is valamikor a mieink színvonalán voltak s csak a kedvező helyzetük adott gyorsabb fejlődési lehetőséget nekik.

Igen vigyáznunk kell, hogy nehogya valamilyen módon a nálunk szokásos esetek szerint egyesek kapzsi módon használják ki, a most előre jelzett kedvező helyzetet! *Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni a böles mérséklést!!* Ettől függ egyes fürdőink jövője s ha most a kedvező alapozó munkát valamelyik elhibázza, hosszú időre háttérbe szorull!

Az ásványvizeink palackokban való értékesítéséről majd egy másik alkalommal mondjuk el figyelmeztető véleményünket!!

Bányai János.

• Hírek •

Juniusi esők. Lapunk előző számában közöltük, hogy Medárdus napja általában eső nélkül telt el, azonban ebből nem lehet arra számítani, hogy június hónap száraz lesz. A közfelfogás ugyanis azt tartja, hogy amennyiben június 8-án, Medárdus napján esik az eső, 40 napig esni fog, hogyha pedig június hónap 8-ika eső nélkül telik el, az egész hónap száraz lesz. Mint lapunk előző számában közöltük, a Medárdus napi néphitre nem szabad biztosan alapítani. Ennek az állításunknak a helyessége be is bizonyosodott, mert június hónap 2-ik netében bőséges esőzések köszöntöttek be. Az esők általában használtak a mezőgazdasági terményeknek, sok helyen azonban a jég és az árvíz károkat okozott.

Megjelent az állampolgárság elvesztéséről szóló rendelettervény. Románia új alkotmányának 98-ik szakasza értelmében a külföldön lakó állampolgárok, bizonyos esetekben elveszítik román állampolgárságukat. A nagyjelentőségű törvény azokra a külföldön élő román állampolgárokra vonatkozólag intézkedik, akik az ország közrendjének megzavarására törnek, vagy hűtlen magatartásukkal Románia érdekeinek ártanak, vagy csökkenteni igyekeznek az ország hírnevét és tekintélyét. A törvényrendelet szerint az is hűtlenségnek számít, ha valaki megkönnyíti a Románia elleni ellenséges propagandát. Az állampolgárság elvesztését minisztertanácsi jegyzőkönyv mondhatja ki az igazságügyminiszter javaslatára. Az állampolgárság elvesztése nem vonat-

kozik a házastársra és gyermekekre. Az állampolgárság elvesztésére ítélt egyén vagyonát lefoglalják.

Öfelsége hajókirándulást tett a Feketetengeren. Károly király Öfelsége hajókirándulást tett a Feketetengeren. A kirándulás két napig tartott és több magas udvari méltóság volt az uralkodó kíséretében.

Értekezletet tartottak a kormány tagjai a pátriárka lakásán. A kormány tagjai, Miron Cristea pátriárka miniszterelnök lakásán miniszterközi értekezletet tartottak. Az értekezleten időszzerű kormányzati kérdéseket beszéltek meg.

Ítéletidő Magyarországon. Magyarország egész területén nagy zivatarok voltak. A zivatarok alkalmával lecsapó villámok 8 embert öltek meg. A felhőszakadások által okozott áradások nagy kárt tettek a vetésekben és a kaszálóokban.

Többször is lehet valakivel nyelvvizsgát tétetni. A semmitőszék adott esetből kifolyólag érdekes döntést hozott. Kimondta, hogy a nyelvvizsga sikeres letétele nem mentesít senkit a későbbi nyelvvizsgák kötelezettsége alól.

Kedvező az államkinestár helyzete. A pénzügyminiszter jelentése szerint az adók behajtása jól folyik. Ennek következtében az államkinestár helyzete kedvező.

**JÓ SAJITOT CSAK JO TEJOLTOVAL
LELET KÉSZITENI.**

A „SCHWEIZI TEJOLTO“

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre. Gyártja UFAROM (volt EGGER & Co.) R.-T. Vegyészeti gyár CLUJ.

Ugyanott kapható a „Sajátkészítés Kézikönyve“
15 lei előzetes beküldése ellenében.

Tanárképesítői találkozó.

Felkérem az 1898-ban végzett osztálytársaimat, hogy folyó évi július hó 4-én d. e. 10 órakor Clujon P. Unirii 24. sz. a. a „Gambinus“ vendéglő külön termében 40 éves találkozóra megjelenni sziveskedjenek. Akik nem jelenhet meg, attól kérek egy rövid tájékoztatót és pontos címet. Ujfalvi István Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 37. Etaj 1. Usa 4.

Victor Emánuel meglátogatta a velencei kiállítás román esernokát. Viktor Emánuel olasz király és császár meglátogatta a velencei művészeti kiállítás román esernokát. Az olasz uralkodó elismerését fejezte ki Iorga tanárnak a látottak fölött.

Magyarország belekerült a labdarugó torna világbajnokságának döntőjébe. A magyar labdarugó csapat a most folyó labdarugó világbajnokság mérkőzéseinek során belekerült a világ négy legjobban játszó csapata közé. A döntő mérkőzés Magyarország Olaszországgal vívta meg. Ezt az olasz csapat nyerte meg s Magyarország második lett.

Nagy kolera járvány pusztul Indiában. India északi tartományaiiban három hónap óta nagy kolera járvány pusztul. Eddig huszonegyezer ember betegedett meg és tizenkétezer ember halt meg. A hatóságok miadent elkövetnek, hogy a járványt megfékezzék.

Lejseb' ajándékkönyvek!

Petőfi Sándor költeményei.

Képes kiadás (90 művészi képpel) füzve 100 lej. Egész várszon, aranyozott díszes kötésben 130 lej. — **Amatőr-kiadás** famentes papíron, három színnyomásu magyaros motívumokkal díszített, aranyozott egész vászonkötésben 250 lej.

*

Petőfi: János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók című elbeszélő költeményei, képes kiadásban (144 oldal) füzve 40 lej, díszes kötésben 50 lej.

*

Arany János válogatott költeményei (160 oldal) füzve 40 lej, díszes kötésben 50 lej.

*

Arany János kisebb elbeszélő költeményei (160 oldal) füzve 40 lej, díszes kötésben 50 lej.

*

Fenti könyvekhez **dr. Görög Ferenc** írt színes életrajzokat, bevezetéseket és magyarázatokat.

Megrendelhetők a **Minerva Műintézetnél**, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. **Târgu-Muresen** kaphatók a Keleti Ujság kirendeltségénél (Str. Stefan-cel-Mare 4.)

A fiatal spanyol köztársasági repülők nem akarnak visszatérni hazájukba. Egy francia hajó, amely Spanyolországba orosz földön kiképzett, köztársasági repülő tiszteket szállított, horgonyt vetett Constanța-ban. Mikor a hajó a Constanța-i kikötőt elhagyta, két fiatal tiszt a tengerbe ugrott és partra uszott. A hatóságok előtt kijelentették, hogy nem akarnak harcolni és kérik internálásukat.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Magyar Népegészségügyi Szemle gazdag tartalommal jelent meg. Dr. Nagy András a halál és temetésről írt érdekes cikket. Ezen a cikkeken kívül hasznos cikk foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy miért gyógyít az orvos injekcióval és hogy mit kell tudnia a fürdőző betegnek. Általános érdeklődésre tarthat számot a cikk, amely a nyáron elkészíthető, étrendileg egészséges salátákat ismerteti. A folyóirat megrendelhető a kiadóhivatalnál, Târgu-Mureș, Strada Sfântu-Gheorghe 20. sz.

Csalás a kedvezményes jegyekkel. A bucurestii hónappal kapcsolatban kedvezményes utazást engedélyeztek. A kedvezményes jegyekkel nagy üzérkedés folyt. Két jegycsalót letartóztattak.

Bűnügyi zárlatot rendeltek el Dandea, volt târgumuresi intérimár elnök vagyonára. Dandea Emil, a târgumuresi volt időközi bizottság elnöke több szabálytalanságot követett el. A vádirat szerint a városnak harminckilenc millió lej kárt okozott. A vizsgálóbíró a károssszeg erejéig bűnügyi zárlatot rendelt el Dandea vagyonára.

Jogerősé vált Zelea Codreanu elítélése. A tízévi kényszermunkára ítélt Zelea Codreanu fellegbezését a legfelsőbb katcnaí bíróság visszautasította. Így Codreanu elítélése jogerősé vált.

A rettegett kajmán és anakonda élet-halálharc elevenedik meg abban a pompás, elevenen illusztrált utleírásban, amelyet Molnár Gábor brazil élményeiből közöl a **Tolnai Világlapja** új száma. Szinte előttünk pereg le a gyilkos harc, a vadászok veszélyes munkája, akár egy expedíciós film.

Sulyos autóbusszerencsétlenség történt. Salumareról Deje esküvői társaság utazott autóbusszon. Borlesti község határában az autóbussz kormánykereke elromlott és az autóbussz az árokba fordult. Az utasok közül senki sem sebesült meg súlyosabban.

Görkt vett feleségül egy india maharadzsa. Rendkívül érdekes, illusztrált cikket közöl erről a **Délbáb** új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Büntetés kártyázás miatt. A Ciumani csendőrőrmester Simon Imre, Farkas Béla, Bartos Imre és Bartos Ignác munkásokat kártyázáson érte. Minthogy pénzben kártyáztak feljelentette őket és az ügyészség eljárást indított ellenük.

Aki nem akar bekötött szemmel járni, az olvassa el mielőbb a Minerva gazdasági könyveit: Mérnök: A földmérés kis könyv 15 lej. Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala 25, Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató I. rész: Talajművelés és trágyázás 15, II. rész: Növénytermelés 15, Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk 25, Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcstermelők számára 25, Dr. Páter Béla: Csodahatású gyógynövények 15, Konopi Kálmán: Jó buzából lesz a jó kenyér 15, Konecz Lajos: Konyhakertészet, teljes kertészeti szakkönyv számos képpel 50 lej. A pénz előzetes beküldése mellett a könyveket portómentesen küldjük.

200.— Lej helyett 170.— Lej, előzetes beküldése esetén portómentesen küldjük az egész sorozatot. Ugyanaz a sorozat egyforma kemény kötésben 290.— lej helyett 260.— lej. Az utányételes küldés lényegesen drágább. Kérjük az utalvány szelvényén megjelölni: **a 9. számú nyári gazdasági sorozat.** Cim: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő osztálya, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. **Kérje legújabb gazdasági könyvárjegyző künkét!**

Rövid hírek

Öfelsége Fekete-tengeri útjának nagy politikai jelentősége van. Lapunk zártakor adta ki az udvari marsalli hivatal a jelentést II. Károly király Öfelsége Fekete-tengeri útjáról. A jelentésből kiderül, hogy Öfelsége rangrejtve Istambulba érkezett és tárgyalásokat folytatott Kemal Attatürk török köztársasági elnökkel. A megbeszélés bizonyítja, hogy Románia és Törökország között barátságos kapcsolat áll fenn. A két állam együttműködése a béke fenntartására irányul és baráti kapcsolatokat akar létrehozni Európának ebben a részében.

Mozgófénykép előadás közvetítése távolbalátó készüléken. Newyorkban mozgófénykép előadást közvetítettek távolbalátó rendszer segítségével. A közvetítést megfelelő készülékek segítségével, 65 kilométer körzetben jól lehetett látni és hallani.

Folyóba zuhant egy amerikai gyorsvonat. Az Északamerikai Miles City város közelében egy gyorsvonat a megáradt folyóba zuhant. A szerencsétlenség alkalmával ötvenen meghaltak és hatvanötön megsebesültek.

Népszámlálás lesz 1940-ben. Az országos statisztikai hivatal megkezdte az 1940-ben tartandó népszámlálás előkészületeit.

Mezei Mihályt választották meg Zalau-i ref. lelkésznek. A Zalau-i református lelkészválasztás alkalmával dr. Mezei Mihály Lopus-i lelkészt választották meg. Mezei Mihály eddigi működésével általános bizalmat és szeretetet érdemelt ki. Bizonyos, hogy a Zalau-iak jól választottak.

Villamos kocsiba ütött a villám. Oradea felett nagy vihar vonult át. A szabadfürdő előtt a villám belesapott egy utasokkal zsúfolt villamos kocsiba és annak elejét felgyújtotta. A nagy zápor az égő tüzet eloltotta. A villámcsapásnak ninesenek áldozatai.

Szamárkőhögés-járvány van Cluj vidékén. Clujon és Cluj vidékén szamarokhögés-járvány van. A hatóságok erélyes intézkedéseket fogantatosítottak, hogy a járvány terjedését megakadályozzák. A fellépett járvány nagyon súlyos, hosszantartó betegséget okoz a gyermekek között.

Felvételi vizsgálatok az aiudi ref. tanítóképző intézet I. osztályába az 1938/39. évre. Az intézet igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1938/39. iskolai évre az I. tanítóképző osztályba szülő felvételek június hó 27-én reggel 8 óráig lesznek. A felvételi vizsgálat anyagát a IV. elemi osztály román nyelvi, magyar nyelvi, számtan, történelem és földrajzi anyaga képezi. A vizsgálat ingyenes. Jelentkezni június 25-én estig kell írásos kérvényben, amihez csatolni kell a születési, állampolgársági és iskolai bizonyítványokat. Érdeklődőknek bármilyen ügyben szíves felvilágosítással szolgál az intézet igazgatósága.

Az aiudi ref. Bethlen-kollégium nyilvánossági jogu fiúliceumában az I. osztályos felvételi vizsga ideje június 24. Tárgya: román nyelv, magyar nyelv, mennyiségtan. Felvételi vizsgálatra jelentkezhetnek azok, akik legalább 4. elemi osztályt végeztek és magyar az anyanyelvük. A jelentkezés június 23. délig történik írásos kérelemmel, amely 8 lejes okmány és 1 lejes repülő bélyeggel látandó el. A kéres román-magyar nyelven állítandó ki. Szükséges okmányok: 1. születési anyakönyvi kivonat, 2. keresztlevél, 3. állampolgársági bizonyítvány, 4. újraoltási bizonyítvány, 5. elemi iskolai bizonyítvány a revizorátussal látta-moztatva, ha felekezeti iskolában tanult a tanuló; ha állami iskolá-

ban tanult s az állította ki a bizonyítványt, a látta-mozás nem kell. Korhatár 9½–13½ év. A vizsgadíj 80 lej. Akiknek nem magyar hangzású a nevük, hatóság előtt állítsanak ki nyilatkozatot arról, hogy magyar anyanyelvűeknek vallják magukat. Felvételi vizsga szeptember elején is lesz.

Az igazgatóság

Vesztett tehén tejét itták egy kolostorban. A Secu-i kolostorban a szerzetesek egy tehén tejéből itták, amely később megvesztett. Negyven szerzetest Pasztör intézetbe szállítottak kezelés végett.

Árvíz Hatég vidékén. Hatég vidékén nagy árvíz pusztított. A Caransebes—Hatég-i vonat egy ideig nem közlekedett.

Husmérgezés Balti-megyében. A Balti-megyei Recea faluban borzalmas husmérgezés történt. Negyven falusi ember romlott húst fogyasztott. Ötön meghaltak, 15 embert haldokolva szállítottak a kórházba.

Egymillió áldozata van a kínai áradásnak. A legutóbb érkezett híradások szerint a Sárga-folyó áradása mind nagyobb méreteket ölt. Az áradásnak eddig egymillió halálos áldozata van.

Nagyságos fejedelmek idejében. Ritka élvezetes kis könyv jelent meg a könyvpiacra. A Magyar Nép Könyvtára 56-ik számként kiadta *Biró Vencel: Nagyságos fejedelmek idejében* című történelmi elbeszélését. A jónévű írónak Szopos Sándor rajzaival díszített könyvében Szunyogh Istók, a főhős végig éli az összes ardeali fejedelmek korát János Zsigmondtól, Apaffy Mihályig. Közben a török hatalom emelkedése, majd hanyatlása és a bécsi udvar áramnykodásai állanak a háttérben.

A csinos kiállítású könyv 20 Lei előzetes beküldése mellett portómentesen kapható a *Ménerva* Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő-osztályánál, Cluj, Str. Baron I. Pop 5. Utánvételes rendelés sokkal költségesebb.

Mit kell a gazdának tudni az állatok gyógyításáról?

Háziállataink férgek által okozott betegségei.

Minden fajta állatunknak megvannak a maga bélférgei. Ezek lehetnek galandférgek, amelyeknek az a tulajdonságuk, hogy rendszerint két különböző fajta állatban fejlődnek ki. A galandférgek különböző fajtái élnek az emberekben, a kérődzőkben, lovakban, kutyákban és madarakban. Ezek mind megegyeznek abban, hogy az első tagjuk a fej, utána lapos izek következnek, amelyek tele vannak petével. Ezek az izek levállnak, az ürülékkel eltávoznak és így a füvel vagy vízzel kerülnek más állat gyomrába, ahol a tápanyaggal felszívódva a test különböző helyén kisebb-nagyobb hólyagot alkotnak, amelynek közepében mindig felismerhető a galandféreg embriója.

Az orsóférgek vagyis a bélgiliszták hosszú, sima, henger alakú férgek. Hosszuságuk a fajuk szerint 1—2 millimétertől 30 centiméterig terjedhet. Testük két végén vékonyabbak, mint középen és száj- és végbél nyílásuk is van.

A galandférgek közül a legveszedelmesebb az ember pántlika gilisztája, amelyik úgy szaporodik, hogy a petével teli íz leválva, az ürülékkel a szabadba jut, ahol a sertés nagy szeretettel az ürülékkel együtt megeszi. A sertésben a felszívódott pete a véráram útján a hus közé jut, ahol 6 milliméter átmérőjű hólyagot képez, ebben a hólyagban felismerhető a féreg feje. Ha a sertés húst nem sütik jól át, vagy a szalonna között lévő husrétegbe fejlődött ki a borsóka, amit legfennebb csak füst ér és így életben marad, az ember azt megéve, a hólyag a gyomorban felbomlik és a galandféreg feje a belekhez hozzátapadva, ott 2—3 méter hosszúságban kifejlődik.

Ha csak kevés borsókahólyag van a sertésben, azt nem lehet csak levágás után észrevenni. Az ilyen húst a vágóhidakon az állatorvos elkobozza és megsemmisíti, vagy szappanfőzésre utalja.

A falusi használatban, sajnos sokszor megévídik a borsókás hus és így a galandféreg betegség elég gyakori.

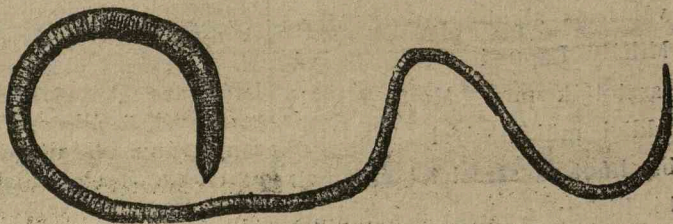
Ha a legkisebb gyanu van a borsókára, a húst és szalonnát csak jól átfőve, vagy átsütve szabad elfogyasztani. A galandféreg-tulajdonos ember forduljon okvetlenül orvoshoz, aki a megfelelő féregűző szert fogja rendelni.

A baj megelőzésére minden háznál árnyékszéklet kell csinálni és nem szabad az ürülékkel szerteséjjel elszórni, ahol a sertés megeheti.

A rivóka galandféreg a kutya belében élő lapos féreg, amelynek petéi az emberben, szarvasmarhában, sertésben vagy juhokban fejlődnek ki hólyagféreggé. A galandféregben szenvedő kutya sokszor leül a földre és úgy dörzsöli magát a földhöz, mintha szánkózna. Az ilyen állat millió és millió petét hullat el és bizony az emberre is nagyon veszélyessé válhatik, mert a kutyát simogatva soha se tudhatjuk, nem-e ragad reánk egy pár pete, ami kikelve főleg a tüdőben és a mályban szeret elhelyezkedni és számtalan esetben halált okoz. Hányszor találunk a elhullott állatunk belsőszerveiben számszámra galambtojás nagyságu hólyagokat hát bizony ezt valamelyik kutya galandféreg okozta.

A bélgiliszták közül a lovakban élő nagyfejű, sárgás-szürke színű, 30—35 centi hosszú orsó alakú féreg okoz béleldugulás következtében kólikát és többször elhullást is.

Bélférgek okozta betegségekre kell gon-

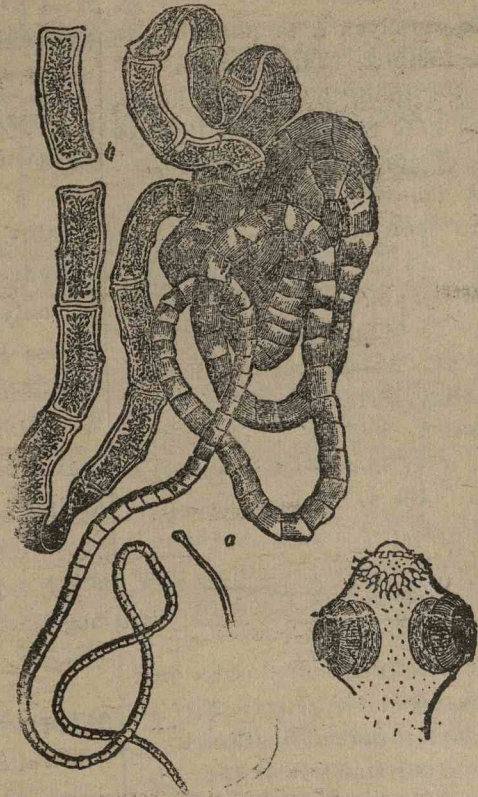
Orsó féreg.

dolni minden olyan esetben, amidőn állatunk változatlan mohó étvágygal eszik és annak ellenére mégis soványodik. Ilyenkor rendszeren vizsgáljuk az ürüléket és hamarosan reá találunk a kiürített gilisztákra vagy petéikre.

A bélgiliszták ellen féregűző szereket szoktak használni. Ilyenek a cukros fokhagyma főzet, összezuzott tökmag, kisebb állatoknak 15—20 szem, nagyobb állatoknak egy jó marékkal. Jó hatású féregűző orvosság a varádics aranyvirág, vagy féregűző gilisztavirág, latinul *Tanacetum vulgare*, melyből megszáritva egy jó marékkal veszünk, azt 4 gr. hánytató bőrkővel, 30—40 gr. ecettel összekeverjük, felfőzzük egy liter vízbe és a levét az állat torkába öntjük.

A férfias páfrány (nagylevelű páfrány), latinul *Aspidium Filixmas* gyökeréből lónak és marhának 80—90 gr.-mot, juhnek, sertésnek 10 gr.-mot, kutyának, macskának 3 gr.-mot adunk összezuzva és vízbe 24 óráig áztatva, majd jól kiperéselve a levet megitatjuk, majd ezután 4 órával ricinus olajat adunk be. Vannak még erősebb hatású gyógyszerek is, amit azonban csak állatorvos adhat be, mert azok mérges anyagok.

Bodor Kólmán.

Galand féreg.

a) A pántlikalaku féreg a fejjel; b-nél elválnak egy érett íz, melynek bal oldalán az ivarnyílás látszik. Oldalt a galandféreg feje látható.

Kertészeti és Gyümölesészeti kiállítás Cluj-on.

A Gazdasági Egylet és a Méhész Egyesület szept. 1—5-ig a Kath. gimnázium Cogălniceanu-utcai régi épületében kertészeti és gyümölesészeti kiállítást rendez. A kertészet a méhészettel szoros kapcsolatban van. A méhek, a gazda ingyen nap-szamosai összehordják a virágok nektártartalmát és amellet lényegesen előmozdítják a virágok megtermékenyítését, mert virágról, virágra szállva magukkal viszik a hímport a nőivarú virágok bibéjére. Ezért egy gyümölcsösből sem hiányozhatik a méhes, ha állandó, jó termést akar a gazda.

A kertészeti kiállítás 3 főcsoportra oszlik. I. gyümölcs,

II. virág, és III. konyhakertészetre. A gyümöleskertészeti csoportban kiállíthatók gyümölcsfa csemeték, bokrok, nyers és feldolgozott gyümölcs, aszalványok, befőttek, pálinkák szörpök, folyékony gyümölcs, ecet, stb., kertészeti gépek, eszközök, anyagok, műtrágyák, növényvédelmi szerek, stb. A virágkertészeti csoportban cserpes és vágott virágok, koszarok, csokrok, stb. A konyhakertészeti csoportban pedig az összes konyhakerti növények nyersen és feldolgozott állapotban, aszalványok, konzervek, stb., valamint a konyhakerti gépek, eszközök, anyagok, stb.

Az ötnapos kiállítást igen gazdag, változatos és szakszemponthól értékes program fogja

vonzóvá tenni a gazdák és a méhészek számára. A kiállításon az EGE tagjai díjtalanul vehetnek részt. A kiállítás tartamára 50%-os utazási kedvezmény engedélyezését kérte az egyesület a C. F. R. vezérigazgatóságától. Minden a kiállítással kapcsolatos kérdésben készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást az E.G.E. Kertészeti és Gyümölesészeti Szakosztálya.

Mit tegyünk, ha lehasad egy gyümölcsfa ága?

A gyümölcsfák lombosodása után gyakran előfordul, hogy viharos, esős időben egy fa ág leszakad. Az ágak lehasadása nemcsak azért káros, mert megbontja a fa táplálkozásának egyensúlyát, hanem azért is, mert elcsufítja a fát és olyan

gyógyíthatatlan sebek keletkeznek, amelyek a fa pusztulására vezethetnek. Néha, hogyha egészen a földig hasad a fa kérge, a fa már egy-két év alatt teljesen elbetegesedik és elpusztul.

A lehasadt ágak helyén maradó sebeket gondosan ki kell vágni és ki kell tisztítani. Ezután gyümölcsfa kátránnyal vagy sebtapasszal kenjük be azokat. Amennyiben a lehasadás úgy történt, hogy visszavágással a sebhelyet eltüntethetjük, a fa koronáját visszamet-szük. Ha az ág nem hasadt le véglegesen, hanem körülbelül felében repedt el, esetleg megkísérelhetjük összepántolással meggyógyítani.

Egyébként a legbiztosabb mód a fák ilyen természetű károsodásának megakadályozására a helyes koronanevelés. Ha valamely gyümölcsfának a koronáját helyesen, a kertészeti szabályoknak megfelelően neveljük, úgy a fa erős ágakat fog nevelni és a legnagyobb szélben vagy nagy gyümölcstermés esetén sem fognak az ágak lehasadni. Nem szabad a gyümölcsfának tulsűrű koronát nevelni, mert a gyenge és vékony ágak könnyen lehasadnak. A ritka, szellősen nevelt koronába, amelybe a napfény is bejut, erős ágakat nevel a fa és nem hasadnak le az ágak.

Gazdaggyűléseket tartanak a prefekturákon. A földművelésügyi miniszter intézkedése alapján a megyei prefekturákon gyűléseket fognak tartani a falusi földművesek bevonásával. A gyűléseken gazdasági szakemberek ismertetni fogják a legújabb termelési eljárásokat és azokat az eseményeket, melyek a mezőgazdasági termelés terén a haladás jegyében történtek.

Gyógynövényeket fognak gyűjteni az országörök. A kormány rendelete következtében az országörök a nyár folyamán gyógynövényeket fognak gyűjteni. A mozgalomba elsősorban a falusi ifjúságot vonják be.

Kedvezően ítélik meg a vetések helyzetét. A júniusi esőzések hatása következtében a vetések fejlődése erőteljesen megindult. A földművelésügyi miniszter szakértőinek véleménye szerint kitünő termésre van kilátás. Sajnos, sok helyen a reménységeket jégverés semmisítette meg.

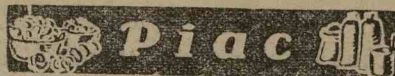
Aki nem akar saját kérésén tanulni az feltétlenül rendelje meg

Kercz Lajos: Konyhakertészet című most megjelent kitünő szakkönyvét.

Küldjön be az alább megadott címre postautalványon 50 lejt, az utalvány-szelvényére jegyzeze fel nevét és pontos címét és azt, hogy a Konyhakertészetre küldi a pénzt és a könyv postafordultával portómentesen megérkezik. A könyv egyszeri olvasásával már annyit tanulhat, hogy kertje jövedelmét a legrövidebb időn belül legalább 50 lejjel emelheti és így a könyv ára máris megtérül. Minden újabb átolvasás és a tanultak alkalmazása újabb jövedelmszaporodást jelent.

Cím: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Könyvterjesztő osztálya, Cluj, Strada Baron L. Pop 5.

Terjesszük a
Magyar Nép"-et

Miért drágult a kukorica?

A terménypiacon az utóbbi napokban a kukorica ára megdrágult. A kukorica árának drágulása azért következett be, mert a szárazság miatt főképpen az Ókirályságban nagyon visszamaradt a kukorica fejlődése. Nálunk, Transsylvániában, ahol a hideg időjárás miatt a kukorica későbbben kelt ki, a szárazság még nem okozott kárt. A június közepén bekövetkezett esőzések minden valószínűség szerint helyrehozzák, a szárazság miatt elmaradt kukoricát.

Drágulnak a kisistős pálinkák.

Tekintettel arra, hogy gyenge szilvatermés mutatkozik a szilvápálinka ára drágul. A szilvórium drágulásával kapcsolatosan a törköly és seprőpálinka iránt is nagy kereslet mutatkozik és ennek következtében ezeknek a pálinkáknak az ára is emelkedik.

Sulyos nehézségek a gyapjuértékesítés körül.

Ismeretes, hogy a földművelésügyi miniszterium, illetve annak szakbizottsága, megállapította a gyapju legalacsonyabb árát. A vásárlással azonban a Cecopavat és az Uniunea Sindicatelor Agrocolet bizta meg, azzal az engedménnyel, hogy a két vásárló szervezet, a minimális árnál kg.-kénti 2 lejjel olcsóbban veheti meg az árut. Az illetékes körök azt hitték, hogy ezáltal megoldották a kérdést. Transilvániában azonban egy teljesen zavaros helyzet állott elő. A vásárlók, illetve a hivatalos megbízottak sehol nem jelentkeznek. A vásárló, tehát csak a hivatalos papíron

van meg. A gazdák pedig táncstalanul várják a kérdés fejlődését. Kereslet hiányában ügynökök jelentek meg a falvakban s a minimális árnak 50—60%-val vásárolják össze a gyapjút. A gazdának pénzre van szüksége s így nem várhat. A kormánynak haladéktalanul érellyes intézkedéseket kellene foganatosítania, mert ellenkező esetben nemcsak a gazdákat, hanem az egész nemzetgazdaságot súlyos kár érheti.

Megtiltják a tölgyanyagok kivitelét.

Tekintettel arra, hogy a tölgy erdők fokozott arányú kitermelése következtében a tölgyfa áru előállítására mind nagyobb nehézségbe ütközik, a kormány foglalkozik a gondolatokkal, hogy a tölgyfa kivitelét beszüntesse. Hir szerint a nemzetgazdasági minisztérium az erre vonatkozó rendeletet elkészítette.

Argentina deszkát vásárolt Romániában.

Az argentiniai kormány 20 ezer köbméter fűrészárut vásárolt Romániában. A nagymennyiségű deszka az év második felében kerül kiszállításra.

Terményárak a Banatban.

Buza 580—600, kukorica 320, zab 450, takarmányárpa 380, sörárpa 410, tökmag 690, napraforgómag 485, muharmag 350 lej mázsánsként.

Terményárak Clujon.

Buza 640, kukorica 365, takarmányárpa 440, zab 500, paszuly 530 lej mázsánsként.

Rétiszéna 100—120, lóhere és lucernaszéna 130—140 lej mázsánsként.

Ipari rovat

Adómentességet kapnak az időszaki iparosok azokra a hónapokra, amikor nem dolgoznak.

Azok az iparosok, akik az időjárás miatt az évnek csak bizonyos szakában tudnak dolgozni, többször kérték, hogy a pénzügyminiszter azokban a hónapokban, amikor nem dolgoznak, mentesítse őket az adó alól. A pénzügyminiszter hosszas megfontolás után kedvező döntést hozott az ügyben. Elrendelte, hogy azok az iparosok, akik az évnek csak bizonyos szakában dolgoznak, azokban a hónapokban, amikor nem tudnak dolgozni ne fizessenek adót.

A kedvezmény a következő feltételhez van kötve. Az időszaki iparos, amikor munkáját befejezte személyesen kell, hogy jelentkezzék a pénzügyigazgatóságon és be kell jelentenie, hogy tovább nem dolgozik. A pénzügyi tisztviselők a bejelentés után ellenőrzik, hogy az időszaki iparos valóban nem dolgozik-e tovább. Az alatt az idő alatt, amíg az iparos adót nem fizet, alkalmi munkát sem szabad vállalnia, mert különben az egész évi adót behajtják rajta és ezen kívül meg is büntetik.

Hivatalos nyilatkozat a kisiparosok és kiskereskedők könyvvezetési kötelezettségéről.

Többször irtunk lapunkban a kiskereskedők és kisiparosok könyvvezetési kötelezettségéről. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz. A nagyfontosságú rendeletet az alábbiakban közöljük:

„Visszatérve előbbi, azokra a kiskereskedőkre és kisiparokra vonatkozó rendeletünkre,

amely szerint kétszáz lej átalányösszeg ellenében mentesülnek a könyvvezetési kötelezettség alól, tudomásukra hozzuk, hogy a miniszter a jövőben azokat tekinti kiskereskedőknek és kisiparosoknak, akiknek évi jövedelme nem haladja meg a százötvenezer lejt s nem mint előzőleg azokat, akiknek hetvenötezer lejig terjed az évi jövedelmük. Ilyenformán a 200 lej átalányösszeget mindazoknak ki kell fizetniük, akiknek jövedelme eddig az összegig terjed.“

Módosítják a munkavédelmi törvényt.

A munkavédelmi törvényt összhangba akarják hozni az új alkotmány rendelkezéseivel és ezért módosítani fogják. Módosítás alkalmával a törvényben nagyobb lehetőséget fognak biztosítani a közigazgatási hatóságoknak, hogy az egyes vállalatok ügymenetébe betekintsenek.

Csökkentik vállalatoknál a külföldiek arányszámát.

A munkaügyi miniszter kijelentette, hogy vállalatoknál a külföldi alkalmazottak arányszámát 20 százalékról leszálítja. A jelenleg külföldi állampolgárok által elfoglalt és a jövőben megüresedő helyeket kizárólag románoknak fogják juttatni.

Országos értekezletet tartanak az építő iparosok Bucurestiben.

Románia építőipari munkásai július 30-ik napján Bucurestiben két napig tartó értekezletet tartanak. Az értekezletre Transilvania és a Banat összes építőipari szervezetei elküldik képviselőiket.

Mulattató

SZINEK.

Ó, e tavasz! Már csak úgy néha-néha
gondolunk a báva hóvirágra!
Azóta, lám-lám, az ibolya méla
lilája is már rácsuklott a szárra,
új szín tűz, azzal csillan át a rét: a
fehér s lila után most a sárga.

Sárga, sárga. Itt akármerre nézhet,
mást nem lát a szem a réten átál,
mintha csak zölden tükrözné a kéket,
a kék eget sok sárga csillagával —
Sárga, tűzsárga, mely ha már kiégett,
gazdag múlással mély arannyá hal.

Sárga, sárga. Ma úgy nézek feléje,
mint ki égő csillagokba kémlél —
Ó, ifjúságom tünt huszonhat éve!
szíнем már hányszor változott az évvel?
Sárga, sárga! reményem színe-fénye,
új szín, új fény a kopott reményen!

Sárga, sárga. A hóvirág gyerekkor
már csak emlék, fölfehérlő emlék —
s az édes bánat is, a csüggeteg kór —
— lilái bomló lelkem ékitették.
Elnyílt, mi könnyű színnel szórt be egykor —
egyik régen, a másik csak nemrég.

Elnyílt, dehát ki bánja? Már a férfi
színe illik hozzám is! A vad láng
s szabad derű mi lelkemet befényli:
sárga virágot, érett fiataltság! —
Sárga, tűzsárga, mely arannyá ég ki!
férfikorom jele, — szép bizonyság!

Bizony az idő illan. Már csak néha
gondolunk a báva hóvirágra,
azóta, lám-lám, az ibolya méla
lilája is már rácsuklott a szárra,
új szín tűz, azzal csillan át a rét: a
fehér s lila után most a sárga.

Kiss Jenő.

Dolgoskezű és Pénzeszsák.

Szomszédok voltak bár Dolgoskezű Dénes és Pénzeszsák Péter, a természetük mégis nagyon különböző volt. Ahogy a szegény Dolgoskezű Dénes a becsületes munkát szerette, úgy rajongott a gazdag Pénzeszsák Péter az ezüstért, aranyért. Egész nap a pénzt számolgatta Pénzeszsák Péter és azon törte a fejét, hogyan csaphatná be leg-ravaszabban a szegény napszámosembereket, akik helyette dolgoztak. Nem mintha számított volna nála az az egy-két garas, amit itt is, ott is lesepített a szegény emberek béréből, de hogy is számított. Hanem azért mégis örült a mája, ha megrövidíthette a munkáit. Rossz ember volt Pénzeszsák Péter: nem is jutott eszébe, hogy abból a pár fillérből finom, tápláló tejeeske jutott volna a napszámos gyerekeinek száraz kenyere mellé.

Bezzeg Dolgoskezű Dénes, ha gazdája févedésből tíz fillérral több bért fizetett neki, becsületesen visszaadta és a kevés pén-

zeeskéjéből mindig jutott pár fényes rézkrajcár, hogy szép, színes cukrokat vegyen a falubeli apróságoknak.

Hát egyszer megesett, hogy Dolgoskezű Dénesnek is, Pénzeszsák Péternek is dolga akadt a városban.

— Menjünk együtt, szomszéd — szólta át Pénzeszsák a kerítésen —, legalább nem lesz olyan unalmas az út. Gyalog megyek magam is, kimélni kell a lovakat, meg a hintót!

Isten, aki mindent lát, letekintett az országuton ballagó emberekre és magához intette egyik angyalát.

— Látod ott lent azt a két embert? Próbára akarom tenni őket. Szállj le a földre és mondd meg nekik, hogy egy-egy kívánságukat teljesíteni fogom. De csak egy szempillantásig gondolkozhatnak.

Egy pere mulva az angyal már meg is jelent az emberek előtt.

— Isten, a mi urunk jót akar tenni veletek — szólalt meg az angyal —, egy-egy ki-

vánságtokat teljesíteni fogja. De tüstént mondjátok meg, mi a vágyatok.

— Isten áldását kérem a munkámra — mondta Dolgoskezü Dénes.

— Hát én meg azt kívánom — szólt möhön Pénzeszsák Péter —, hogy visszajövet minden második lépésnél egy aranyat találjak.

— Meglesz! — felelt az angyal és eltűnt szemük előtt.

A városban Pénzeszsák Péter megvásárolta a legnagyobb zsákot, ami csak kapható volt. Jól kiravaszkodta a dolgot, az agyafurt fickó, hogy azt kérte: csak visszafelé találja a sok pénzt, mikor már van mibe rakni, meg aztán a hosszabbik uton akart hazamenni egyedül, nehogy Dolgoskezü is felvehessen vagy egy aranyat.

Pénzeszsák kívánsága teljesült is. Visszajövet minden második lépésnél fényes aranypénz csillogott a lába előtt. Képzeltetik, hogy a pénzéhes ember úgy tipegett, olyan aprókat lépett, mint egy kényes kis-esirke. Hát hogyne: minél több lépés, annál több pénz. De sok a jóból is megárt; nehéz

lett a nagy zsák, meg a sok hajladozás is igen kifárasztotta Pénzeszsák Pétert. Bizony olyan beteg lett, mire hazatért, hogy hetekig nyomta az ágyat és mig fájós derekát, vállát és sajgó lábát meggyógyították, hát bizony a sok szép arany mind-mind a tudós orvosprofessorokhoz, meg a patikába vándorolt.

Dolgoskezü Dénessel vajjon mi történt. Hát csak az, hogy még aznap, mikor visszatért a városból, megszólította egy öreg aszszony. Sirva panaszkodott, hogy nincs aki a kerteskéjét felássza.

— Sose busuljon, nénemasszony — felelt Dolgoskezü Dénes —, felásom én a kertjét, mint a parancsolat, csak ugy, Isten ne vében.

Még aznap fel is ásta a kiskertetet.

Emlékeztek még, mit kért Dolgoskezü Dénes Istentől? Azt, hogy áldja meg a munkáját. Hát meg is áldotta bőségesen. Amin ásta Dolgoskezü Dénes az öregasszony kertjét, egyszerre csak megakadt az ásója egy ütött-kopott fazékban. Akár hiszitek, akár nem, a fazék csengő-bongó arannyal volt tele. A nagy kincs egyharmada a törvény szerint az országot illette, a maradékot pedig elosztotta Dolgoskezü Dénes az öreg nénikével. Egyszeribe gazdag ember lett belőle. De azért ma is éppen olyan jószívű, mint szegény korában volt. Sok-sok tejcsekét vesz a szegény kis napszámosgyerekeknek és aki hamar megissza, annyi gyönyörű tarka cukrot kap Dolgoskezü Dénestől, amennyi a két kiesi markába belefér. Híres is már a faluja a sok pirosképű, egészséges kisgyerekről.

Csermely Gyula.

Megle'ent a GAZDATUDOMÁNY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára közlési díjjal együtt 80 lei. A könyvbolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezék tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

— Dig esetek és szószólások —

Főleggyi Gyallay Domokos.

Nyereséges vásár.

Orbán, a falusi szabómester, urat nevelt a fiából. Jól találta, mert a fiu hálás volt ránta, öreg korában tisztességesen segélyezte.

A városra is magához vitte volna, de a szabómester nem akart megválni a falutól.

Volt egy lova s szekere, azzal hetenként bement a szomszédvárosba, ennyi éppen elég volt neki a városi életből.

Nevezetes fogat volt azon a környéken az Orbán szabómesteré. A ló hiszen emberek előtt is megállta helyét, de a szekér siralmas egy alkotmány volt. Kerekei sem egyszabásuak, oldaldeszkái meg éppen felemások. Nadrágos ember bizony nem igen illett bele ebbe a szekérbe. Már pedig a szabómester a fiáért is ezzel a szekérral ment el az állomásra, mikor ez haza-hazatért látogatóba.

A fiú segíteni akart a szekérben mutatózó fogyatkozásokon. Egy látogatás alkalmával csinos kis kocsiszekeret vett a városban az apja számára.

De hogyan tudja apjára rátanácsolni az értékes portékát? A kocsit ugyanis ötezer lejért vette meg a kocsigyártótól. Ilyen drága ajándékot nem fogad el az öreg.

Megállapodott hát a kocsigyártóval, hogy az öregnek azt mondják: a kocsi ezer lejbe került, tehát nyugodtan elfogadhatja. A szabómester csakugyan belement a fogatcserebe s fia örömeire vígan parádézott az új kocsival. A következő nyáron azonban apja megint a rozoga szekérral várta az állomáson.

— Hát a kocsi? — nézett nagyott a fiu.
— Miért nem jött a kocsival?

Az öreg ravaszul hunyorított.

— A kocsit eladtam! — mondotta. — Nagyszerű vásárt csináltam vele: te ezer lejért vetted, én éppen a duplájáért, kétezerért adtam el. Az ember ritkán jut ekkora nyereséghez...

Aki siet, elkésik.

A diákok nyári szünidőre oszlanak szét. A mi két diákunk szeretne időt nyerni. Szétnéznek a városi fogadókban, nincs-e szekér, amivel haza juthatnának?

Ugy látszik szerencsájük van, találának egy szekeret, amely át fog haladni a falujukon. A gazda éppen a befogással foglalatoskodik.

— Bácsi, nem vinne haza minket? — kérdezik.

A gazda nincs jó kedvében, mordul válaszol.

— Az a kérdés, hogy utközben fizetnek-e egy kis bort? — mondja.

A diákok borusan pillantanak össze.

— Bizony, nekünk nincs most pénzünk, de egyszer majd meg szolgáljuk! — kötik magukat.

— Hát üljenek föl! — int a gazda.

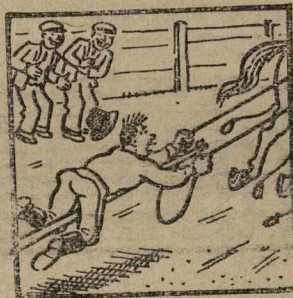
— Csakhogy nekünk esomagunk is van, azt is idehoznók! — kérlelőznek a diákok.

A gazda most tiltakozván int.

— Azt már nem várhatom meg, mert nagyon sietek. Ezzel gyorsan felül a bakkra s a lovak közé vág.

A lovak megugorják magukat... a gazda pedig abban a pillanatban a bakkról a földre bukik.

A sietségben ugyanis a hámirtrángot elfeledte fölvetni a hámfákra. A lovak ugrásával így a kocsi

helyt maradt, a gazdát pedig a földre rántotta a gyeplő.

Apróságok • Adomák

JUNIUS.

*Érik a gabona,
Melegek a napok.
Hétfőn virradóra
Aratásba kapok.*

(Petőfi Sándor.)

Ez a nyári hónap Jupiter feleségétől, Juno istennőtől kapta nevét. A hitrege szerint Juno volt a legfőbb istennő, az ég uralkodónője, gyakran ábrázolják kis kocsijában, melyet büszke pávák húznak. Juniusban legcsillogóbb fényben ragyog a nyár, a nap legmagasabban áll az égen és a világos éjszakák büvölettel szállják meg az embert. Az esztendőnek egyetlen hónapja sem olyan hangulatos, mint ez, amelyben szinte alig tűnik el az alkonyat, máris fölüti fejét a hajnal. Az erdők még világos színekben pompáznak, a réteken a dús fű már várja, hogy lekaszálják, a szántó földön éretten nyújtogtatja ég felé fejét az érett kalász.

Juniusban sokhelyütt máglyagyujtással ünneplik meg Szent János éjszakáját, ami állítólag még a pogányság idejéből ered, de ezt a kedves szokást máig is megőrizték.

Ujabb dolgok a koleráról.

A kolera nálunk ma már csaknem teljesen ismeretlen betegség. Utoljára a világháború alkalmával tett szomorú nevezetességre szert; azonban a gyors és szakszerű orvosi beavatkozás gátat tudott vetni terjedésének. Ázsiában azonban és a világ több részein a kolera — mint mai számunkban közöljük — napjainkban is sulyos járványok alakjában szokott fellépni. Különösen ilyenkor nyáron

lehet olvasni a kolera pusztító sairól.

A kolera fellépésével és terjedésével kapcsolatban érdekes dolgot állapítottak meg. Kiderítették, hogy míg a legtöbb fertőző betegség előidézéséhez ezer és millió fertőző csira jelenléte szükséges, a kolerát egyetlen kolera-bacillus is előidézi, ha kedvező fejlődési körülmények közé jut. A fertőzés akkor következik be legbiztosabban, ha valakinek gyomorrontása van. Az egészséges gyomorban levő gyomorsav ugyanis bizonyos fokú védelmet nyújt a kolera bacillus ellen.

Az orvosok megállapítása, hogy egyetlen kolera bacillus is előidézheti a kolera betegséget, megmagyarázza a látszólag érthetetlen jelenséget, hogy a kolera sokszor minden különösebb előzmény nélkül lépett fel valahol. Elég volt ugyanis, ha egyetlen kolerabacillus fertőzést közvetítő anyagba került, mert ezzel a járvány kitörésének meg volt vetve az alapja.

Nagyon egészségtelenül oszlik meg Franciaország lakossága.

Franciaország lakosságának lakóhely tekintetében rendkívül egészségtelen és az ország népességének jövődjéért nézve káros a megoszlása. Ötven évvel ezelőtt még száz franciaországi lakós közül 63 falun lakott. Az 1920-as évek elején 100 lakós közül már csak 34 volt falusi lakós. Ezzel kapcsolatban áll a születési arányszám visszaesése. A nemzet fentartó erő ugyanis a falusi lakosságban van, mert a nagyvárosok lakossága, ha csak a természetes születések szolgáltatók az utánpótlást, kikapzthatna. Ugyancsak a francia falvak elnéptelenedésével áll kapcsolatban, hogy a gabona-

termelés Franciaországban állandóan hanyatlak. Ötven esztendő alatt a gabonával bevett terület 5 millió katasztrális holddal csökkent.

Párhuzam az egészség és a gyümölcsfogyasztás között.

Az orvosok megállapítása szerint valamely nemzet tagjai annál egészségesebbek minél több gyümölcsöt fogyasztanak. Sajnos, nálunk még nagyon messze állunk annak megvalósulásától, hogy táplálkozásunkban fontos szerepet töltsön be a gyümölcs. A nyugati államokban például évente átlag egy lakós száz kilónyi gyümölcsöt fogyaszt. Nálunk ez a mennyiség évente alig teszi ki 6—8 kilót. Ha össze hasonlítjuk ezt a számot a száz kilóval, rájövünk, hogy mennyivel egészségtelenebbül élünk mint a nyugati emberek.

Háborus keresztelő.

Spanyolország Tortosa nevű városában véres harcok folytak a nemzeti és kormánycsapatok között. A harcok ideje alatt a városban négy gyermek született. Mihelyt Franco katonái értesültek, hogy az ostrom alatt levő városban négy gyermek született, elhatározták, hogy a gyermekeket megkereszteltetik. Az újszülötteket harci tankba helyezték és a frontvonalig mentek előre a tankkal. Ott a táborig lelkész megkeresztelte a kisgyermeket. A keresztapaságot magasrangú tisztnek vállalták.

Katonaiskolában.

Az őrmester oktatja a legényiséget.

— Mondd csak, Kovács ujonc, mi a legelső feltétele annak, hogy valakit katonai tiszteletadással temessenek el?

— Az, hogy meghaljon! jelentem alássan!

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügy. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bár mely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt). Könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíjjal beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdeklűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Z. F. Az új kamattörvényben foglalt rendelkezéseket lapunk előző számában részletesen ismertettük. Eddig bizonyára megkapta lapunk említett számát. Amennyiben figyelmét kikerülte volna, kérjük keresse meg tanácsunkat.

B. F. Csinesilla házinyul kétféle van. Lényegileg csak súlyban különböznek egymástól. A csinesilla házinyul szörméje durva, finom, selymes szálakkal. Ellenkező irányban történt simítás után nem ugrik vissza rögtön a szörzet eredeti helyzetébe. A csinesilla prémnél fontos az ugynevezett szemezés. A szörzsál tövén az alapszín a kék. Ez a szőr hosszának kétharmadáig terjed. A szörzsál közepe fehér, vége pedig fehér és fekete vegyese. A csinesilla nyul tenyésztése mindinkább népszerűsödik, mert prémjét nagyon keresik. Mindenestre ajánljuk, hogy csak akkor fogjon tenyésztéséhez, ha már a házinyul tenyésztésben kellő jártasságra tett szert.

Z. I. Lapunkban felhívtuk olvasóink figyelmét, hogy jégverés ellen biztosítsanak. Többen fordultak hozzánk ez ügyben és többeknek segítségére voltunk a biztosítás megkötésében. Szomorú dolog, hogy Önt jégverés érte és nem volt biztosítva. Sajnos, a biztosító társaságok olyan nagymértékű jégverés után, mint amilyen Önt érte, nem veszik fel biztosításra terményeit.

L. G. Cseresznye és meggyérés idején valóban sok bosszúságot okoz, hogy a madarak rájárnak az érő gyümölcsre és abban nagy kárt okoznak. Nagyon hamar megszokják az őket megfélemlíteni akaró embert és szemtelenné válnak. Biztos szerül ajánlják, hogy a gyümölcsrel megrakott fára házi vagy mezei nyul bőrt kell felkötni. A madarak a nyulbőrt macskának nézik és nem mernek a fára szállani.

F. J. A kisgyermek fűrésztésére használt víz hőfokát rendszeren a kézzel próbálják ki. Bizonyos gyakorlat után elég jól el lehet találni a kisgyermek számára alkalmas fürdő helyes hőmérsékletét. Tekintettel azonban arra, hogy ez nagyon gyakran függ a megállapítást végző egyén gyakorlatától és sok más egyéni körülménytől, ezért leghelyesebb a víz hőfokát olcsó fürdőhőmérővel mérni. A kisgyermeket első életévben 35 foknál hidegebb fürdőben nem fürdetjük. A kisgyermeket a fürdő után mindig lepedőbe vesszük ki.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért. K. M. Cernatul de jos, E. B. Albis, özs. Sz. J. M. Dalmic, Sz. M. J. Let, M. J. Lisnau.

Előfizetőinkhez! A hátralekos előfizetőinkhez kitöltött postautalványt küldünk, fokozatosan, illetőleg mellékeljük lapjukhoz a folyó év végéig szóló hátralekról az utalványt. Kérjük ennek felhasználásával az utalványon feltüntetett összeget kiadóhivatalunkhoz beküldeni. Felszólítjuk azon hátralekosokat, akik nagyobb összeggel tartoznak mint egy év, hogy igyekezzenek a pénz beküldésével, mert ellenkező esetben nem biztosíthatjuk a lapküldést részükre. Ilyen hátralekosunk nem sok van és ezek is ígéretet tettek arra nézve, hogy a hátralekukat rendezik, tehát most ismét figyelmezteljük őket ígéretük teljesítésére.

P. Gy. Bucerdea. Csak azon új-házasoknak küldjük a lapunkat 1 évig ingyen, akik folyó évben nősültek meg. Kérjük tehát csak azoknak a névsorát közölni.

N. N. Elemi hars című hosszú versét nem közölhetjük.

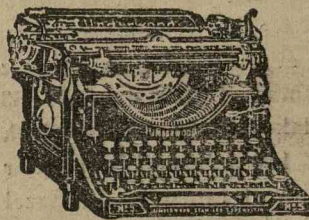
A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. I. Semlac, 155 (r. 1938. dec. 31-ig), A. I. Oituz 130 könyvek elküldve, K. J. Sasausi 155, H. J. Rovine 155, Sz. I. Semlac 155, P. Gy. Vaida 300, Cz. S. Budila 155, D. J. Belin 143, O. A. Mintia 150, B. M. Alba-Iulia 155, J. D-né Urvind 155, D. S. Agnita 300, K. A. Deva 150, özv. L. E-né Sarmas 80, Hangya Tipar 155, Gy. A. Baraolt 280, K. E. Poian 155, A. M. Ghinta 155, M. L. Lupeni 80, Sz. A. Vulcan 250, Cs. A. Babsa 150, F. A. Beclean 150, M. F. Belin 155, S. K. Crizbav 155, G. T. Firtan 150, K. F. Cărei 150 lejt.

Apróhirdetések

Eredeti Melichar vetőgépet vámmentesen árusítok. Bartha Árpád, Brasov, Voivodul Mihai Nr. 11.

Tróópé

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek avári árban kaphatók.

Cyári raktár amerikai és japán írógép és sokszorosító kiegészítéssel. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

"RAPID"

IRÓGÉPVALLALAT

CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

Szénacsínálás idején.

Asszonyostól, gyermekestől
Takaróba megy a gazda.
Odaérve lepakolnak,
S a kaszát neki akasztja
A harmatos fünek. Egyik
Rend a másik mellé dől le.
— Ha bekerül eső nélkül,
Szép zöld széna lesz belőle.

Megszoptatja a kicsikét
S a lánykára bizza anyja.
A rendeket egymásután
Gereblyével szertepallja,
Hogy hamarabb megszáradjon
S boglya legyen már estére.
— De azért félszemmel mindig
Odanéz kis gyermekére.

Dobos Ferenc.

Sidorovici országőr parancsnok berlini látogatása.

Sidorovici, országőr parancsnok a német ifjusági szervezetek tanulmányozására Berlinbe utazott. Sidorovici szemlét tartott a német ifjusági osztagok fölött és gondos ta-

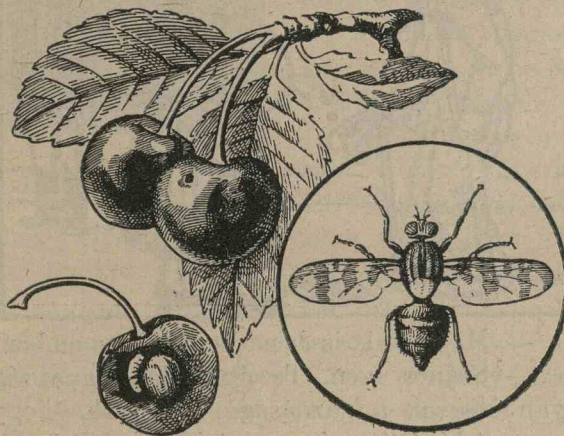

nulmányozás tárgyává tette a német ifjuság nevelésének kérdéseit, hogy a tapasztalait itt-hon értékesítse. Képünk azt a jelenetet mutatja be, amikor Sidorovici őrnagy Berlinbe érkezik és a német kormány megbizottja, Becke fogadja.

Tanuld meg!

A cseresznyelég kártétele.

A cseresznye férgesedését a cseresznyelég okozza. A félcentiméter hosszú legyecské abban különbözik a házilégytől, hogy szárnyán négy fekete harántcsík van. A cseresznyelég májusban rakja petéit a zsendülő cseresznyére. Három-négy hét alatt fejlődik ki a petéből a kész légy. A közvetlen védekezési módok kártevése ellen permetezésből állanak. Közvetett védekezési mód, hogy a gyümölcsös talaját szakszerű talajmunkában részesítjük. Ilyen módon elpusztítjuk a cseresznyelég áttelelő lárváit.

Mit kell tenni, hogy kell tenni,
Hogy ne menjen kárba semmi,
S lépéssel se térjek arrébb, —
Megmondja azt a „Magyar Nép.“

Emlékeztetőül ...

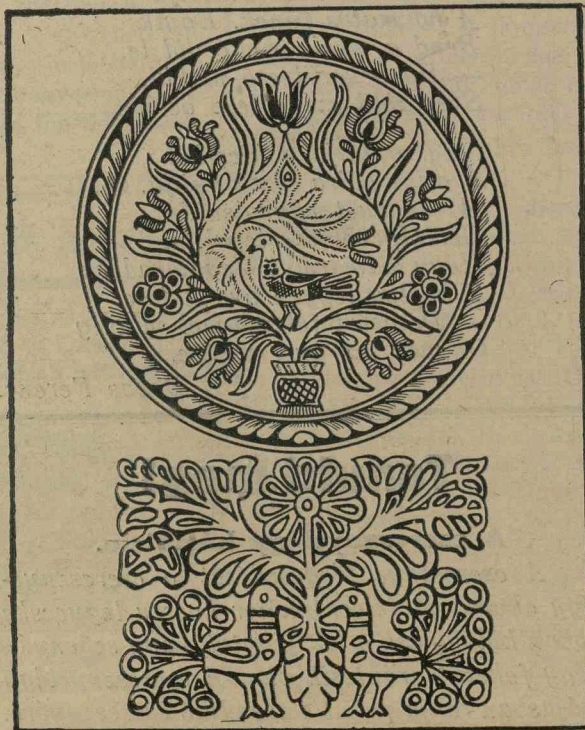
Közöltük régebben, hogy szunyogok és általában bogarak csipése ellen kitünően használható a hagyma. A megcsipett helyet frissen vágott hagymával kenjük be. Idejében alkalmazva az eljárást, méh és darázscsipés esetén is beválik.

Jó gyógyszer a retek hurutos megbetegedések ellen.

A retek gyógyító hatásával több ízben foglalkoztunk. Közöltük, hogy a retekben olyan hatóanyag van, amely az epeutakból az epehomokot és kisebb epeköveket kihajtja. Ujabbán megállapították a retekről, hogy kitünő hashajtó és vizelethajtó hatása van. Hűlés ellen is jó szer. A közhasználatban régóta ismeretes a mézzel összekevert retek. Ennek nagyszerű hatása van hurutos megbete-

gedéseknél, különösen köhögés és hörghurut esetén. Az olyan emberek, akik a retek nem tudják jól megemészteni, jól teszik, ha a retek kipréselt levét használják. Ezt is össze lehet vegyíteni mézzel és úgy kell használni, mint a citromos limonádét.

A magyar diszítés alapformái.

A pásztorholmik közé tartoznak a tükrök és gyufatartók is. A Dunántuli részeken bekarcolják a fába a diszítéseket és spanyol viaszkkal töltik ki; felső ábránk egy ilyen „spanyolozott“ tükrödisz, az alsó egy vésett gyufatartóról való.

— Maga vak is béna is szegény ember?

— Sajnos igen. Teccik tudni manapság olyan rosszak a gazdasági viszonyok, hogy egy testi hibából már nem lehet megélni.